СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

Ч. 178. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 18-го ВЕРЕСНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 18, 1986 No. 178. VOL. XCIII.

Марійчук очолив Об'єднання Українських Баптистських Церков

Бервин, Ілл. (ак). — Тут у днях 29-31-го серпня відбулася 41-ша Конвенція Об'єднання Українських Євангельсько - Баптистських Церков у ЗСА. Вже в п'ятницю сотки делегатів і гостей наповнили Українську Баптистську Церкву, пресвітером якої є пастор Олекса Гарбузюк, голова Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства.

Пастор Д. Марійчук

У суботу цілий день відбувалися ділові наради, під час яких конвенція обрала провід об'єднання на наступні три роки в такому складі: пастор мгр Дмитро Марійчук, голова, пастор Володимир Домашовець, заступник голови, пастор Олекса Гарбузюк залишився генеральним секретарем з обов'язками координатора діяльности об'єднання, пастор Ярослав Папроцький, секретар, пастор Богуслав Штурма, заступник, пастор Михайло Якубович, скарбник, пастор Володимир Савчук, заступник, пастор Микола Тарасюк, член уп-

Зі звітів екзекутиви було видно, що об'єднання стоїть на стійкому фундаменті, має добрі пляни праці й добру фінансову базу для підтримки діла Божого тут і в Україні. Об'єднання підтримало пляни з нагоди 1000-ліття Християнства в Україні видати Святу Біблію у виправленому перекладі Митрополита Іларіона, Біблійну симфонію та приспішити працю над Біблійною енциклопедією.

Жива дискусія була над резолюціями, в яких конвенція засудила переслідування християн в Україні московським безбожжям. Цього року КГБ зруйнувало Пересипську баптистську церкву в Одесі. Україна й конвенція домагається її відбудови, припинення переслідування її вірних і звільнення з ув'язнення пресвітера церкви, пастора Миколи Бойка та всіх ув'язнених. Конвенція виступила також проти знущання над жінками-християнками в Україні.

Рада родин в'язнів, яка складається виключно з жінок, жорстоко переслідується московськими окупантами України, і конвенція домагається волі для Зінаїди Вільчинської, Уляни Германюк, Віри Хорів, Люби Ромачик, Люби Костюшенко й всіх жінок-християнок незалежно від їхньої деномінаційної приналежности. В одній з резолюцій конвенція сильно домагається впроваджувати українську мову в Богослужения у церквах в Україні, бо старші пресвітери ВСЕХБ в Україні витискають українську мову з Богослужень.

Висловлено також співчуття потерпілим від трагедії в Чорнобилі та жаль до старшого пресвітера ВСЕХБ в Україні, який не вийшов на зустріч бажанням допомогти дітям і молоді — жертвам чорнобильської катастрофи. Конвенція видала заклик до всіх християн „любити одні одних братньою любов'ю, шанувати одні одних, бути вірними Богові, побожними, правдивими християнами, духом палати і ревно служити Господеві".

У духовній частині конвенції молодь, якої було багато на з'їзді, в суботу ввечорі мала свою гарну програму під проводом Володимира Патруна, голови Об'єднання Молоді, під гаслом „Молоді герої віри". Співав хор молоді, а головними промовцями були д-р Мирон Куропась, колишній асистент президента Форда, тепер заступник головного предсідника УНС, який, вітаючи конвенцію від УНС, вказав молоді на найвище спільне добро: „Ми маємо багато спільного, спільного Спасителя, спільну боротьбу за волю, ми належимо до одного народу й ми, як молоді ге-

(Закінчення на стор. 3)

Б. Козій перед судом в Коста Ріка

В кінці 1984 року Верховний Суд ЗСА відмовив вислухати апеляційний внесок українця Богдана Козія громадянина ЗСА та тим способом Уряд ЗСА через Бюро спеціяльних інвестигацій (ОСІ) позбавив Богдана Козія його громадянського статусу через денатуралізацію. Основний акт обвинуваення проти Б. Козія ствержував, що він негідний бути громадянином ЗСА, бо він був членом української поліції та Організації Українських Націоналістів. Рівнож акт обвинувачення ствердив, що при приїзді до ЗСА Б. Козій затаїв свою „злочинну діяльність" в 1940-их роках як „німецький коляборант". Докази проти обвинуваченого були встановлені совєтськими свідченнями, та документами з совєтських архівів.

Після вироку денатуралізації Верховного Суду, одначе перед будь-яким присудом депортації Б. Козій виїхав з Америки та поселився в Коста Ріці. В 1985 році Уряд ЗСА через ОСІ, довідавшись, що Б. Козій поселився в Коста Ріці, вимагав його депортації до Совєтського Союзу. Уряд Коста Ріки відмовив.

З початку цього року уряд СССР через свою амбасаду звернувся до уряду Коста Ріки з проханням, щоби передати Б. Козія урядові СССР для судової розправи проти нього в СССР за „злочини" доконані в часі Другої світової війни. Знову Уряд Коста Ріки відмовив.

Одначе, від часу того рішення прийшов до влади новий уряд в Коста Ріці, який вирішив поновно розглянути справу Б. Козія. В п'ятницю, 22-го серпня 1986 року, іміграційне бюро Коста Ріки вирішило вигнати Б. Козія. Його справу передано судові.

Адвокати Б. Козія в Коста Ріці вважають конечним, щоб якнайбільше число американських громадян українського походження, та українсько-американські організації писали особисті листи в англійській мові до нового президента Коста Ріки, викриваючи фальшивість совєтських свідчень та документації. Ці листи, заадресовані до президента, слід висилати на адресу адвоката Б. Козія у Коста Ріці: Carlos Ibarra, Apartado 7453, San Jose, Costa Rica.

Українка репрезентувала стейт на крайовій конференції

Воррен, Миш. — Марта Куропась з Воррену репрезентувала Українську Республіканську Молодь і свій стейт на однотижневій крайовій молодечій конференції яка відбулась у Вашінгтоні.

Марта Куропась

На цій провідницькій конференції молодь мала змогу стрінутися з урядовцями Адміністрації президента Роналда Реґена та брала участь в численних політичних семінарах. Крім цих зайнять, М. Куропась зустрілась з президентом Р. Реґеном та пізнала багато конгресменів між якими були Джек Кемп, Вілліям Брумфілд, Фил Крейн і інші.

М. Куропась, яка була одна з основниць організації Української Республіканської Молоді, є ученицею четвертого року в українській католицькій школі Непорочного Зачаття. Вона є головою організації, яку репрезентувала, та є заступницею голови Мишиґенських молодих республіканців, належить до Пласту та є членкою 20-го Відділу УНСоюзу.

М. Куропась уважає що більше молодих українців повинні активізуватися в американському політичному житті. За дальшими інформаціями про започаткування молодечих політичних організацій можна звертатись до М. Куропась на число тел. (313) 756-1627

ДОПОВІДЬ ПРО В. ДОРОШЕНКА

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук у ЗСА має серію викладів на тему: профілі видатних представників української академічної традиції в Києві. В суботу, 20-го вересня ц.р., о год. 2-ій по полудні тут у великій залі Академії при 206 Захід 100-та вулиця, Осип Данко матиме доповідь про Володимира Дорошенка.

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ОН РОЗПОЧАЛА ПРАЦЮ

Ню Йорк. — У вівторок, 16-го вересня ц.р., тут розпочалась чергова сесія Генеральної асамблеї Організації Об'єднаних Націй, яка застановлятиметься над багатьма справами світової політики, але одною з найважливіших справ в цьому році буде правдоподібно справа грошей. У зв'язку з браком фінансів генеральний секретар ОН Гавіє Перез де-Куеяр зарядив скоротити на три тижні тривання нарад Генеральної асамблеї і розпочав процес звільнення багатьох службовців цієї міжнародної організації.

На порядку нарад є 142 справи, а серед них ціла літанія глобальних і реґіональних справ, як, наприклад, проблема Палестини і знайдення території для численних палестинців, що ще й досі перебувають в таборах для переселенців, дуже часто під шатрами, окупація Ізраїлем арабських територій, американська політика в Центральній Америці, в'єтнамська окупація Камбоджі і совєтська Афганістану, апартеїд в ПАР, та багато інших подібних справ.

Декілька президентів, прем'єр-міністрів урядів і один король, Хуан Карльос з Еспанії, заповіли свою участь в Генеральній асамблеї. Виступатимуть: президент З'єднаних Стейтів Америки Роналд Реґен, міністер закордонних справ СССР Едуард Шеварднадзе, прем'єр-міністер Ізраїля Шимон Перез, прем'єр-міністер Франції Жак Ширак, президент Нікараґуа Данієль Ортеґа Сааведра, президент Філіппін Коразон Акіно та інші.

Головною темою і до певної міри проблемою буде справа вибору нового генерального секретаря ОН до кінця цього року. Теперішній секретар Г. де-Куеяр, який недавно перейшов тяжку серцеву операцію, ще не дав своєї згоди на перевибір, хоч чотири постійні члени Ради Безпеки ОН погодились на його кандидатуру, а п'ятий член, Китайська Народна Республіка, напевно не супротивлятиметься перевиборові. Г. де-Куеяр, якому сповнилось 66 років життя, походить з Перу і, як кажуть політичні спостерігачі, є сприємливим кандидтом для всіх.

Президент Р. Реґен також має в пляні відвідати його і заохотити до кандидатури, тим більше, що Адміністрація намагається тепер відновити фінансування деяких програм ОН. Як відомо, ЗСА зменшили на 42 міл. дол. свій вклад до ОН, хоч не порушили чартеру організації в жадному відношенні.

Проти привернення повної суми виступило багато законодавців в обидвох палатах Конгресу. Наприклад, сенаторНенсі Ландон Кассенбавм, республіканка з Кензасу, домагається дальшого обмеження фінансування програм ОН, якщо ця організація йтиме по лінії совєтської закордонної політики і на поводі країн Третього світу. Інші домагають скорочення програм ОН, а також персоналу не на 15 запляннованих відсотків, а принаймні на 30, бо, мовляв, апарат ОН дуже роздутий.

МОСКВА ПРОПОНУЄ ДОГОВІР ПРО ЗМЕНШЕННЯ РИЗИКА ВІЙНИ

Вашінгтон. — Адміністрація президента Роналда Реґена дала згоду уважно розглянути совєтську пропозицію про підписання договору про зменшення ризика несподіваної війни і погодилася на обмежену контролю рухів війська на її території, в сателітних державах Східньої Европи, які входять до Варшавського Пакту, і аж до Уралу, кордону европейської частини СССР. Контроля повинна відбуватися з повітря, тобто спеціяльними літаками. Такий дозвіл про контролю повинен отримати також СССР, але які простори він включатиме ще не відомо і цю справу повинні полагодити між собою представники ЗСА і СССР.

Цю пропозицію, несподівано для західніх делеґацій, висунули на стокгольмській конференції роззброєння совєтські делеґати напередодні закінчення нарад в Стокгольмі. Як відомо, наради у столиці Швеції повинні закінчитися ще в кінці цього тижня.

Погодженість Адміністрації на переглянення совєтської пропозиції не була прихильно прийнята у Пентаґоні, бо, як заявляють поінформовані особи у Вашінґтоні, Президент, даючи доручення на складення такої заяви погодженості, не консультувався перед тим з секретарем Департаменту оборони Каспаром Вайнберґером, який, будьщо будь, відповідає за оборонну стратеґію З'єднаних Стейтів Америки і цілого вільного світу, зокрема тих держав, які входять в оборонний альянс із ЗСА.

У політичних колах в Москві і Вашінгтоні панує переконання, що совєтські лідери, побачивши, що совєтсько-американських відносин не можна буде поправити тільки пустословною пропаґандою і треба перед тим зробити якісь конкретні кроки у політиці чи мілітарній стратеґії, вирішили, що стокгольмська конференція найбільше для цього надається, тим більше, що про справи міжнародної політики і різниць у поглядах на багато міжнародних і реґіональних справ, говоритимуть між собою в кінці цього тижня державний секретар ЗСА Джордж Шулц і міністер закордоних справ СССР Едуард Шеварднадзе який прибув до Америки з великою совєтською делеґацією на сесію Генеральної асамблеї Організації Об'єднаних Націй, що вже розпочалася в Ню Йорку.

Державний департамент, розвідча служба ЗСА (Сі-Ай-Ей) і з'єднані штаби армії погоджуються, що совєтську пропозицію можна буде прийняти до уваги, якщо вдасться перед тим усунути деякі технічні справи, а головно те, які апарати вживатимуть розвідчі літаки для своїх контрольних місій. Пентаґон й інші важливі федеральні агенції ЗСА оцінюють до совєтської пропозиції і називають її ще одним совєтським пропаґандивним маневром, завданням якого є скріпити політичні позиції совєтського лідера Михайла Горбачова. Події, які розвиваються радше вказують на агресивність совєтської імперіялістичної політики в світі, кажуть деякі консервативні аналітики.

У СВІТІ

ПРЕФЕКТ ПАРИЗЬКОЇ поліції заявив кореспондентам, що на протязі тільки одного дня, тобто у понеділок, 15-го вересня ц.р., речники поліції й інші установи отримали 150 бомбових погроз і тим самим терористи частинно осягнули свою ціль. Вони створили паніку у великому столичному місті, вулиці якого були переповнені скріпленими відділами поліції і національної ґвардії, які переглядали окремо кожний випадок фальшивого алярму, бо не хотіли брати на себе ризика ще одного вибуху, який звичайно кінчається трагічно для населення. Крім того поліція перевіряє запідозрених осіб, контролює документи тощо. Деяким газетам не сподобалися максимальні заходи уряду прем'єр-міністра Жака Ширака, який є рівночасно посадником Парижу, бо вони, мовляв, обмежують свободу руху громадян Франції.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР Джрордж Шулц правдоподібно таки поїде на відвідини до Південно-Африканської Республіки, щоб показати зацікавленя Адміністрації президента Роналда Реґена справами тамошніх відносин і ліквідацією політики апартеїду. Офіційні особи Державного департаменту не бажали коментувати цієї справи, але не заперечували можливости поїздки Шулца до ПАР.

ЗАХІДНІ КОРЕСПОНДЕНТИ інформують, що Верховна Рада СССР ввела до законодавства нову точку, яка передбачає покарання до двох років тюрми за виготовлення, демонстрацію, поширювання відеофільмів, які пропагують культ насильства, жорстокости, порнографію тощо. Нова точка у кримінальному кодексі увійшла в силу 1-го серпня цього року. Спостерігачі думають, що поправку до кримінального закону введено тому, що в СССР дуже поширюються відеофільми всякого змісту, в тому числі з антисовєтською пропаґандою.

СОВЄТСЬКА ГАЗЕТА „Труд" повідомила, що суд засудив на 15 років позбавлення волі Ніколая Треґубова за перекупство і надужиття службовим становищем. Заступника Треґубова А.А. Петрикова засудили на 12 років тюрми, а 18 співробітників московського міського торговельного управління покарано від двох до семи років тюрми. Як відомо, Н. Треґубов був звільнений з посту керівника цього управління в 1984 році.

ПРЕСОВІ АҐЕНТСТВА інформують з Брюсселю в Бельгії, де відбуваються наради представників 12-ох західньоевропейських держав, членів Европейської економічної спільноти, що між членськими державам наступило непорозуміння у справі дальшого поширення економічних санкцій проти Південно-Африканської Республіки. Західня Німеччина, наприклад, не погоджується на здержання імпорту вугілля з Південної Африки, яке становить 30 відсотків енергетики для індустрії і приватного вжитку. В одному тільки погодились европейські держави, щоб скликати в червні наступного року конференцію на вищому рівні для обговорення проблем відношення Европи до політики білого уряду в Південній Африці. Багато справ залишилося неполагодженими і їх мабуть передадуть на розгляд різних комісій, які існують при ЕЕС.

ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКА Республіка найменувала на пост амбасадора до Европейськоі економічної спільноти 42-річного професора права Бандру Ранчода, африканця індійського походження, який увійде до історії як перший небілий амбасадор тієї держави. Противники уряду білої меншости в ПАР заявили, що уряд у Преторії зробив таке потягнення з розмислом, щоб заблькувати рішеня у справі збільшення економічних санкцій европейськьих держав проти Південної Африки.

В Парижі продовжують вибухати бомби

Париж. — Ще два вибухи потрясли французьку столицю. В неділю, 14-го вересня, чергова бомба вибухнула в кафе „Рено паб", що знаходиться в демонстраційному сальоні державного автомобільного концерну на Єлісейських полях. А в понеділок, 15-го вересня, в центральному поліційному управлінні Парижу стався ще один вибух, в результаті якого одна особа була вбита і 51 поранена. Бомба вибухнула у відділі, де видаються шоферські посвідки.

Всього за останні 11 днів у французькій столиці сталося п'ять вибухів, від яких загинуло три особи і поранено 93. За чотири вибухи відповідальність взяли на себе дві арабські організації. Поліція вважає, що обі ці організації — „Комітет солідарности з арабами і близькосхідніми політичними в'язнями" і раніше невідома „Партизани за свободу і справедливість" — зв'язані між собою і підлягають „Ливанській збройній революційній фракції", яка вимагає звільнення Жоржа Абдаллі. Він був засуджений на чотири роки в'язниці за використання підроблених документів і незаконне посідання зброї. З'єднані Стейти Америки вимагають видачі Абдаллі, підозріваючи його у вбивстві в

(Закінчення на стор. 3)

„Чорноморці" влаштовують тенісовий турнір на Союзівці

Союзівка. — 10-ий курінь УПС „Чорноморці" влаштовує тенісовий турнір у подвійній грі для пластунів сеніорів і членів Пластприяту за перехідну чашу св.п. сен. Ярослава Лучканя, ЧМ, який відбудеться в суботу і неділю, 27-го і 28-го вересня ц.р., тут на кортах цієї оселі УНСоюзу. Зголошення до змагань враз із вписовим по 15 дол. від пари приймає провідник змагань Олександер Попович, адреса якого 251 Kingsland Terrace, South Orange, N. J. Tel.: (201) 761-9331 або (212) 269-6500. Зголошення приймається до 25-го вересня ц.р. Чеки слід виписувати на: Plast Chornomortsi. Початок змагань — у суботу, 27-го вересня о год. 10-ій ранку. Приміщення слід замовляти через управу Союзівки.

А. і З. Маринці виступлять в Рочестері

Рочестер, Н. Й. — На запрошення 47-го Відділу Союзу Українок Америки сюди загостять Анна і Зіновій Маринці з Чикаго, та започаткують осінній сезон.

Подружжя Маринців прибуло недавно до Америки з України. Обоє вони артисти легкого жанру, виступають зі словом і піснею. Доказ їхніх успіхів дають незвичайно прихильні рецензії в пресі з їхніх виступів у Філядельфії, Баффало та інших містах, як рівнож опінія самих очевидців.

Зіновій і Анна Маринці виступлять в Рочестері в неділю, 28-го вересня ц.р., в год. 3-ій по полудні у приміщенні школи св. Йосафата при Стентон Лейн. Імпрезу попередить обід в год. 1-ій, приготований, як завжди, членками Відділу.

Квитки на обід є уже в передпродажу у союзянок і крамничці „Мозаїки" до 21-го вересня. Квитки тільки на виступ Маринців „Там і тут у слові і пісні" можна буде ще набути при касі

ТРЕТІЙ З'ЇЗД РОГАТИНЦІВ

Ґлен Спей, Н. Й. — Третій з'їзд жителів Рогатинської землі відбудеться в суботу, 20-го і у неділю, 21-го вересня ц.р., тут на оселі „Верховина". Зголошення на з'їзд слід висилати безпосередньо на оселю, телефонуючи на число (914) 856-3408.

Появиться нова книжка про кінець Гетьманщини

Кеймбридж, Масс. (ФК-У). — Український Науковий Інститут Гарвардського Університету (УНІГУ) готує нову книжку до друку. Це книжка про досі маловсліджену тему в історії України, про ліквідацію автономії Гетьманщини. Працю написав д-р Зенон Когут, співробітник УНІГУ та дослідник Конґресової бібліотеки у Вашінгтоні. Ця монографія матиме коло 320 сторінок і включатиме ширшу бібліографію на цю тему.

Ще від часу появи двох монографій проф. Олександра Оглоблина 20 літ тому, на тему історії України кінця XVIII- початку XIX століття („Люди Старої України", 1959, та „Опанас Лобисевич", 1966), на поселеннях не видано ні одної книжки про часи ліквідації Гетьманщини. Цей період історії України особливо важний, бо припадає в час коли українське суспільство вперше конфронтувало сильні спроби нищення незалежности своєї держави та остаточне злиття України у зцентралізовану систему побудови російської імперії. Д-р Когут аналізує на скільки були успішні всі російські заходи централізації в Україні та який був остаточний вплив російської колонізаційної політики на українське суспільство.

Поява книжки д-ра Когута буде важним вкладом в дослідження історії України. Совєтські історики уважають тему ліквідації Гетьманщини політично клопітливою і тому цілком промовчують її. На місце правдивих дослідів вони висувають свої монографії, що лише вихвалюють сталінські тези про „вічне братерство" українського та російського народів, чи в яких навмисно наголошено лише козацькі та селянські повстання проти кріпацтва (клясова боротьба). А цілковита заборона доступу до цінних джерел та архівів, що зараз хороняться в Совєтському Союзі, запевнює партію про те, що ніхто ніколи не дослідить тему

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

ПОКЛИКУЮЧИСЬ НА АБСОЛЮТНО надійні джерела, радіо „Християнський голос Ливану" повідомило, що викрадений минулого тижня в Бейрут американець Джозеф Сісіппійо доставлений в контрольовану сирійськими військами частину долини Бекаа. Цю радіостанцію підтримують сили християн, вірні президентові Ливану Амінові Гемаєлеві.

НА МІЖНАРОДНОМУ летовищі Маямі, Фльорида, приземлився літак, що прилетів з Куби. На його покладі було 70 колишніх політичних в'язнів кастрівських тюрем та члени їх найближчих родин. Ще в понеділок рано, 15-го вересня Рамон Педро Ґрав Альсіна, син колишнього президента Куби Хозе Ґрав Сан-Мартіна, перебував у в'язниці. Звідти він був доставлений прямо до літака і відправлений в З'єднані Стейти Америки разом з іншими політичними в'язнями. „Мій злочин в тому, що мені не подобався комуністичний режим", — сказав Р. Ґрав репортерам на пресовій конференції в Маямі. За цей „злочин" він відсидів у кастрівській в'язниці 23 роки. „Нарешті я побачуся з жінкою", — сказав Ґрав, який бачив її останній раз 26 років тому. Колишній політичний в'язень Ґуан Ґомез Блянко помер на летовищі Гавани від серцевого удару за кілька хвилин до відлету в ЗСА. З Маямі політичні в'язні перелетіли літаками до їхніх постійних місць перебування в ЗСА.

КОЛИШНІЙ АҐЕНТ СІ-БІ-ЕЙ Едвард Говард, який втік зі свого дому в стейті Ню Мексіко і опинився в Москві в серпні цього року, дав інтерв'ю для совєтської телевізії, в якому він заявив: „Я люблю свою країну". За словами Е. Говарда, якому совєтський уряд надав політичний притулок, він „любить свою країну і свій народ і ніколи не зробив нічого, що могло б принести шкоду американцям або нанести удар безпеці З'єднаних Стейтів". За словами Говарда, він „розчарувався в мілітаристському курсі Сі-Ай-Ей і Адміністрації Реґена". Амбасада ЗСА в Москві відмовилася коментувати виступ Говарда на совєтській телевізії. Один із співпрацівників амбасади сказав в інтерв'ю для агентства ЮПІ: „Ми почули більш або менш те, що сподівалися почути".

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Чи на овиді мир на Близькому Сході?

У минулому тижні в Александрії в Єгипті відбулися дводенні довгогодинні розмови між ізраїльським прем'єром Симоном Перезом та єгипетським президентом Госні Мубараком. Ті обидва державні мужі висловили своє вдоволення з ходу і висліду своїх розмов, при чому ізраїльський прем'єр заявив, що наради велися в „сердечному тоні" та що в їхньому висліді „1987 рік буде роком замирення на Близькому Сході". Правда, не тільки ворожі Америці Сирія і Лівія, але навіть заприязнені з нею Савдійська Арабія і Йорданія наставрували Госні Мубарака, що він запросив ізраїльського прем'єра, це бо, мовляв, „зрада" арабського світу. Проте можна здогадуватися, що ці заяви Йорданії і Савдійської Арабії були для внутрішнього вжитку та що їхні лідери були заздалегідь повідомлені про таку конференцію на вершинах між Ізраїлем і Єгиптом.

В інтересі всіх арабських держав лежить замирення у цьому обширі. Між Ізраїлем і Йорданією були вже безпосередні і посередні контакти зараз після відходу від влади ізраїльського прем'єра Менахема Беґіна. Однаково король Йорданії Гуссейн, як і король Савдійської Арабії Фавд чи його наступник бували гістьми Білого Дому. Хоча Єгипет за президентури Ґамаля Абдель Нассера скористав з фінансової і технічної допомоги від СССР при будові Асванської греблі, проте наступник Нассера Анвар Садат викинув з Єгипту 20,000 совєтських військових „дорадників", зорієнтувавшись, що Єгиптові грозить перетворення у совєтського сателіта. І тому такі арабські країни, як Єгипет, Йорданія, Савдійська Арабія, Марокко, та Емірати — орієнтуються на Захід і шукають в Америці посередника, який спонукав би Ізраїль зійти з непоступливих аґресивних позицій, звернути окуповані ним арабські землі та погодитися на конструктивну розв'язку проблеми колишніх арабських втікачів з Палестини, що стала ізраїльською державою, число яких зросло від 1948 року до близько трьох мільйонів душ.

Орієнтація названих прозахідніх арабських країн на Америку і їхня надія, що Америка допоможе завести мир на Близькому Сході по лінії компромісу — правильна і реальна. Ось у першій вістці п.з. „Зустріч Мубарака і Переза" кореспондента популярного нюйоркського щоденника „Дейлі Нюз" (поверх мільйона щоденного накладу), Ендрю Мейзельса з Єрусалиму, була ніби мимоходом заввага: „Шлях до вершинної наради (Мубарака і Переза) був промостив сильний натиск Америки... „Це тільки так говориться, що ніяка великодержава не повинна втручатися до політики свого слабшого союзника. Мир чи війна на Близькому Сході — це справа не тільки тамошніх країн, але й болюча справа Америки. Америка постачає зброю і грошову допомогу Ізраїлеві (найбільше) та Єгиптові. І тому можна здогадуватися, що вривається уже терпець у членів державної верхівки Америки, коли насправді цілком від Америки залежний Ізраїль не хотів виконати всіх постанов, що охоплював сепаратний мир з Єгиптом, 26-го березня 1979 року у Кейп Дейвіді в Америці теж під натиском з боку Америки за президентури Джиммі Картера. Ізраїль звернув Єгиптові Синайський півострів, але затримав ще кусень території, економічно йому корисний. Під тиском з боку Америки ізраїльський прем'єр Перез як і єгипетський президент Мубарак погодилися, щоб суперечку за цю територію передати під невтральний арбітраж, рішенню якого будуть повинуватися обидві сторони.

Оптимістична заява Переза про 1987 рік, як рік миру, каже здогадуватися, що в розмовах лідерів Ізраїля і Єгипту була теж мова про найважливішу передумову замирення: конструктивну розв'язку проблеми палестинців. За пляном президента Реґена з-перед двох років Ізраїль повинен звернути Йорданії правобережжя Йордану, на якому постала б автономна держава палестинців під зверхнім протекторатом Йорданії. Нехіть Ізраїля позбутися того Правобережжя Йордану, на якому ведено ізраїльську колонізацію всупереч волі і пересторогам від Вашінґтону — внеможливлювала замирення. Тепер ніби рішено приступити до розмов над зреалізуванням цього пляну Реґена. У газетах була вістка, що навіть Ясір Арафат, для ізраїльців символ ворожого тероризму, лідер Палестинської Визвольної Організації, погоджується на цю резолюцію Ради ОН, яка вимагала від Ізраїля звороту арабам їхніх країн, але й від арабів вимагала визнання Ізраїля як самостійної держави. Замирення на Близькому Сході було б тріюмфом дипломатії Америки.

М. Платковський

ЧИ ЗНАЄМО НАШУ ІСТОРІЮ?

Тут ідеться не про давнину, історію княжих або гетьманських часів. Ідеться про нашу модерну історію часів Визвольних Змагань, починаючи всеросійською революцією 1917 року. При чому треба ствердити, що про історичні події в Галичині ми знаємо далеко більше і докладніше, ніж про події на Наддніпрянщині. Хочу навести кілька прикладів із мого власного довіду.

У перших числах липня 1941 року, швидко після того як розпочалася німецько-совєтська війна, я мав розмову з одним молодим українським діячем, який займав досить відповідальне становище в наших українських організаціях чи установах і був протягом кількох років керівником українського пресового бюра в одній з європейських столиць. Не пригадую яким чином розмова зайшла про Берестейський мир, що його підписала Україна з Німеччиною, Австро-Угорщиною, Туреччиною і Болгарією 9-го лютого 1918 року. Мій співрозмовець твердив, що для більш докладного простудіювання обставин, при яких було підписано Берестейський мировий договір, треба б звернутися до проживаючого тоді біля Берліну колишнього гетьмана П. Скоропадського, бож це його уряд і його делеґація підписала цей договір. Я мусів заперечити, бо Берестейський договір був підписаний делеґацією уряду УНРеспубліки. Але мій співрозмовець твердив далі, що це сталося за урядування П. Скоропадського. Мої арґументи, що гетьман Скоропадський прийшов до влади внаслідок перевороту 29-го квітня 1918 року, а 9-го лютого і кілька наступних місяців владу в Києві сповняв уряд УНР, нічого не допомогли. Зустрічаючись пізніше із згаданим діячем, я не нагадував йому про страшний ляпсус, якого він допустився, але думаю, що пізніше він таки познайомився докладніше з тодішнім періодом української історії і вже обережніше висловлювався у таких справах.

Зовсім недавно я мав розмову теж з досить відповідальним, діячем з часів наших Визвольних Змагань, хоч і був він тоді ще дуже молодим. Цей діяч позитивно ставився до ролі Симона Петлюри, а натомість дуже ганив Володимира Винниченка за те, що той був проти творення українського війська, будучи прихильником організації лише т. зв. народної міліції. Мій співрозмовник твердив, що В. Винниченко „послав домів" 150,000 українського війська, яке тоді стаціонувало в Києві і околицях і тим самим причинився до того, що Україна була безборонною в час першої навали московських большевиків в кінці 1917 і на початку 1918 років. Петлюра, — із запалом говорив мені цей діяч, — мусів би застрілити Винниченка за цей його злочин.

Автор цих рядків не є в ніякій мірі прихильником політики і поступування В. Винниченка. Навпаки. Але яким чином Винниченко міг розпустити „домів" 150,000 українського війська і послати його „домів", коли тоді в Києві (не рахуючи полку ім. Богдана Хмельницького, але якого ще ранньою осінню 1917 року в Києві уже не було), і околицях було може (пожалься Боже) яких 500 і не більше українських вояків, які несли охоронну службу при Українській Центральній Раді?! Лише трохи пізніше до Києва прийшли Кіш Собірської України на чолі з С. Петлюрою і Січові Стрільці полковника Коновальця, які здушили большевицьке повстання в Києві і здобули Київський арсенал, нараховуючи ледве кілька тисяч вояків. Зрештою, В. Винниченко не був у тому часі вже при владі, бо його заступив уряд на чолі з прем'єром В. Голубовичем.

Той самий мій співрозмовець сказав мені, що в 1919 році він складав присягу на вірність УНРеспубліці на руки військового міністра генерала Сиротенка. Сиротенко був справді якийсь час військовим міністром в 1919 році, але він не був ніколи генералом, був же він цивільним...

Хочу ще навести один приклад поважного характеру, бо це не були приватні розмови. Українська редакція „Радіо Свобода" кілька місяців тому передала статтю про квітневий договір УНР з Польщею в 1920 році. На початку в статті слушно зазначено, що той договір не був для української сторони догідний, бо поляки використали тяжке становище, в якому тоді знаходилася Україна. Але далі стаття твердить, що поляки не дозволили мобілізації до українського війська на теренах, звільнених від большевиків у наслідок спільного польсько-українського походу проти большевицьких окупаційних військ на Україні. Це не відповідає дійсності. Поляки нічого забороняти не могли, бо адміністрація на звільнених від большевиків теренах була українською, а не польською. Але поляки в інший спосіб перешкодили плянованій мобілізації: вони не дали українському урядові зброї для новомобілізованих, а зброю діставали тоді головно з Франції поляки, а не українці, які ще не встановили тоді відповідних взаємин з Францією і Англією, двома переможними державами у війні з Німеччиною і її союзниками. Правда, час на мобілізацію був дуже короткий, бо переможний українсько-польський похід тривав лише не багато довше одного місяця.

Далі в статті „Радіо Свободи" говориться, що в поході проти большевиків брали участь лише дві українські дивізії: одна під командою ген. Марка Безручка йшла в напрямку Києва, а друга, під командою ген. Олександра Удовиченка йшла в напрямку Білорусі. Дивізія ген. Безручка справді разом з поляками здобула Київ і несла в Києві гарнізонну службу. Дивізія ген. Удовиченка йшла не в напрямку Білорусі, але залишалася весь час на українській території і посувалася в напрямку Одеси. Там вона зустрілася з Армією ген. Михайла Омеляновича Павленка, що кілька місяців була на тилах ворога у славному Зимовому Поході. Армія ген. Омеляновича

(Закінчення на стор. 3)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ ПРО „НЕБЕЗПЕЧНУ ЛІНІЮ"

У числі „Свободи" з 30-го серпня, була надрукована дуже цінна й змістовна стаття О—КИ, п. з. „Про лінію найменшого опору". В ній було підкреслено, що ця лінія тягне людину вниз. Було б бажано, щоб наше „молодше" покоління прочитало цей допис, але здається, більшість з них української преси не читають.

У статті О--КА пише про байдуже ставлення наших людей до рідної мови, а я хочу сказати про цю ж „лінію" у відношенні до життя взагалі.

Проблема в тому, що наші „молодші", а ще більше діти, живуть під впливом американського суспільства, а тут, на жаль, ця „лінія" тепер дуже популярна.

Досить часто чуємо вираз: „тейк іт ізі!" Тобто заклик: сприймай все легко. Мені здається, що діти ту виховуються з помилковим уявленням, ніби вони можуть мати все, чого їм забажається і робити все, що вони хочуть, а їм хочеться всюди веселощів („фан"), тож і до школи багато з них ідуть неохоче, бо там вони нудяться („боред"). Ця лінія найменшого опору" приносить дуже сумні наслідки, тож тепер почали „бити на сполох", бо мільйони молодих американців, по закінченні середньої школи, не вміють ні читати, ні писати. В нашому середовищі до цього не дійшло, але ж привабливий заклик: „без опору йти за течією", має великий вплив і на наше молоде (а, може й на старше) покоління.

Не раз доводиться чути, як наші люди говорять: „ми мали тяжке життя, то хай нашим дітям живеться легше..." Зрозуміло, що батьки бажають полегшити дітям життя, але ж чи можуть вони „виворожити" щасливу долю своїй дитині? Коли вона виросте і вийде з-під батьківської опіки, чи, за їхнім бажанням, перед сином, або дочкою простелиться рівненький, гладенький шлях, а, може, їм доведеться йти крутою кам'янистою стежкою і чи вистачить тоді у них снаги, витривалости переборювати життєві труднощі?

Пригадується мені випадок, який я спостерігала більше, як 30 років тому. Тоді я починала свою американську „кар'єру" в Чикаґському університетському шпиталі, працюючи в приміщенні, де ми сортували чисту білизну, та належали до відділу, що звався „господарським". До цієї лікарні привозили породільниць, та пацієнток з різними жіночими хворобами і там, крім дівчат-прибиральниць, працювала група робітників-муринів, які виконували тяжку працю: возили на операції пацієнток, а потім мили підлоги в операційних кімнатах.

Одного літнього дня до завідувачки господарським відділом прийшов головний лікар-хірург (з походження німець) і привів сина, який закінчив середню школу. Просив, щоб завідувачка взяла на літо до праці його сина і він мусить робити все те, що мурини, бо батько хоче, аби його син познайомився з різними сторонами життя. Ще й попередив завідувачку: не повинно бути жадних привілеїв!

В розмові доктор сказав, що восені син піде на два роки до війська, там навчиться дисципліни та виконання обов'язків і, після такої „школи", батько вірить, що з його сина, як кажуть, „будуть люди..." Можливо, наші мами жахнуться від батькової „жорстокости", але ж тут кожному вільно виховувати дітей згідно із своїми поглядами, переконаннями.

А тепер, повернемось думкою до статті О—КИ, де була „мова про мову", не можу не згадати добрим словом проф. Лева Шанковського, коментар якого п.з. „Кому потрібна українська мова?" ми чули на нашій філядельфійській суботній радіопрограмі ім. Володимира Блавацького. Цей коментар, як і всі інші, що їх пише щотижня для нашої радіогодини проф. Лев Шанковський, дуже цікавий, вартісний, бо на найболючішу тепер для нас тему. Часто читає ці коментарі актор В. Шашаровський.

А радіопередачу, ось уже більше, як 30 років, проводить Д. Дичко-Блавацька. Приїхавши до Філядельфії, вона не пішла „куди несе хвиля", а вибрала свій власний шлях і тепер, завдяки її завзятості, невтомній праці, ми у Філядельфії та околицях, (навіть у Вайлдвуді) маємо приємність щосуботи о 8-ій год. почути її привітання рідною мовою: „Доброго ранку, шановні слухачі!" І чи на дворі сніговій, або спека, чи й злива, наша Д. Блавацька все при своїх добровільних обов'язках.

Тож хочу від себе, та, думаю, що до мене приєднаються інші радіослухачі (мовчазна більшість), сказати щире спасибі нашим невтомним філядельфійським патріотам: Д. Дичко-Блавацькій, проф. Л. Шанковському та В. Шашаровському за їхню корисну для нашої громади працю.

Лариса Дончук

Філядельфія, Па.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Олександер Домбровський

РОЗДУМУВАННЯ ФІЛОСОФА НА ТРОНІ

I.

У культурнімну світі української діяспори пролунав нагло гомін з давноминулих століть римських цезарів (Марк Аврелій, Роздумування, переклад і вступну статтю зладив Омелян Омецінський, Буенос Айрес — Ню Йорк, 1986, стор. XЫI + 149, Науково-Дослідне Товариство Української Термінології). Вічне місто над Тибром купалося у теплих променях осіннього сонця золотого віку імперії, яка після кульмінаційної точки своєї могутности готовилася до поступового занепаду. Доба жорстокого Ґая Каліґулі й позуючого на артиста Нерона давно проминула, а на троні цезарів усе ще квітучої Роми засів філософ Марк Аврелій. Адоптований Гадріяном, а відтак Антоніном Пієм, Марк Аврелій (161-180 pp.) вступив на цісарський престол у часі, коли щаслива доба римського миру (pax romana) за лагідного й миролюбного Антоніна Пія минала й на горизонтах римської імперії появлялися воєнні хмари, віщуни грядучого занепаду.

На Сході розгорілася війна з партами, а на Заході починали проявляти щораз то більш аґресивні рухи у відношенні до імперії германські племена над Дунаєм, а в тому маркомани й квади на території Чехії і Моравії. У протилежність до Антоніна Пія, який перебував стало в столиці, втішаючися римським миром, Марк Аврелій був змушений брати участь у воєнних походах і вкінці помер здалека від столиці — у Віндобоні (де тепер Відень) в наслідок пошести, яка поширювалася в таборі серед війська. Дивна доля цісаря-філософа, що мусів поєднувати світогляд і життя філософа-стоїка з важкими й відповідальними обов'язками володаря імперії, сонце якої хилилося до Заходу, затемнюване з різних сторін „варварськими" племенами. Стільки про Марка Аврелія як цісаря римської імперії.

Як філософ-стоїк він залишив по собі Роздумування — збірку філософічно-морально-повчальних сентенцій, поглядів і порад, записуваних іноді в важких хвилинах обов'язків імператора й заразом начального вождя в часі воєнних походів, а їхній зміст допасовувався, звичайно, до часу й обставин, серед яких він робив свої записки. Роздумування Марка Аврелія виникли в духовій атмосфері світогляду й контемпляцій філософа-стоїка. Тому до речі буде заторкнути коротко питання філософії стоїцизму для кращого зрозуміння Роздумувань. Після доби Платона й Аристотеля з їхніми філософічними школами академіків і перипатетиків філософія геллєністичної доби починає міняти свій напрям — від теоретизування філософічних понять до практичного підходу до них. Практичний напрям філософії репрезентували дві ідеологічно протилежні собі школи — епікурейців і стоїків. Під час коли епікуреїзм голосив матеріялістичні й атеїстичні погляди з наголошуванням гедонізму, стоїки визнавали погляд практикування засади чеснот і наближування людини до досконалости в щоденному житті. Згідно з філософією стоїків природа є джерелом моральних прав — постулятів для людини в її змаганнях на шляху осягнення вищого ступеня чеснот та стремлінь до досконалости. Чеснота є найвищим добром, а переступ злом. Людина обов'язана поступати згідно з моральним порядком світу, де панує божеський космічний розум, та опановувати себе, заховуючи рівновагу духа та посвячуючи себе для добра людства.

Маючи зрозуміння для недосконалости інших, визнавець стоїцизму мав бути строгим у відношенні до себе самого як у аспекті поступування, так і моральних критерій думання. До речі буде пригадати, що в площині голошених ідей відносно морального способу життя та гуманітарних тенденцій стоїцизм наближується до християнізму.

Закінчення буде.

Василь Ленцик

КНИЖКА ПРОФ. С. СИСИНА ПРО А. КИСІЛЯ

I.

„Between Poland and the Ukraine, The Dilemma of Adam Kysil 1600-1653", by Frank E. Sysyn, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1985, $19.50.

Молодий ще віком, але вже досить поважно заавансований науково-дослідчою працею професор Гарвардського університету д-р Франко Е. Сисин, що є рівночасно заступником директора Українського Наукового Інституту Гарвардського університету (УНІГУ), щойно видав дуже солідну працю про одну із цікавих постатей нашого минулого Адама Кисіля.

Працю він присвятив своїй бабуні: „якої розповіді про її батьківщину розбудили в мене зацікавлення історією України",—пише Франко Сисин. Працю видано в серії монографії Гарвардського Українського Дослідчого Інституту. Кошти видання цієї книжки покрив видавничий Фонд Яреми С. Курдидика і Василя та Орисі Лаґошняків. Обгортку з портретом Адама Кисіля на тлі гербу Кисіля і манастиря ним фундованого виконала Даяна Малоні.

Книжка має вісім розділів, які попереджають признання для всіх, що якимсь чином були допоміжними в його праці. Важливим є також вияснення номенклятури, бо ця проблема є складна з огляду на те, що українські землі і місцевості під чужою окупацією мали різні назви. Тому автор старається передавати назви так, як вони звучать тепер (наприклад: Пшемисль замість старої української назви Перемишль), або прийняті вже в чужій вимові пр. Вісньовецкі, хоча він походив з української родини Вишневецьких, але став поляком, зате Кисіля, що все себе уважав русином, не подає за польською вимовою „Кісєль" тільки в українській вимові.

Напочатку подана також листа географічних назв, як вони вживаються тепер у сучасних державних одиницях, отже в українській, польській, російській, німецькій та англійській. Також згідно з тою засадою подані назви рік. Подані в книжці мапи дають змогу орієнтуватись в границях держав у сучасній Кисілеві Східній Европі, та релігійних границях. Особою Кисіля займались і ще займаються різні історики і опінії деяких з них подає у Вступі Ф. Сисин, а головно Михайла Грушевського, який у своїй монументальній Історії України-Руси неодноразово згадує Кисіля. Ф. Сисин також наводить опінії польського історика Кубалі та сучасних комуністичних істориків, як от Олександра Касименка.

Однак трактування особи Кисіля різними авторами були принагідні, як от Грушевський у своїй великій історії України, чи Липинський у своїй праці „З Дзєюф України" та „Україна на Переломі", чи Крип'якевич, який присвятив студіям Козацької Держави та Хмельницькому багато своїх дослідів. Франко Сисин присвятив цілу свою працю Адамові Кисілеві і тим дав повний образ того українського магната, що за вірою і походженням почував себе русином-українцем, але за своїм державним мисленням він був польським державником. Тому він слушно одержав в історичній науці окреслення: „ґенте рутенус-націоне польонус".

Сисин представив структуру політичну польського королівства, яке в час Кисіля складалось з трьох національних територій: польської, литовської і української (після Люблинської Унії (1569). У цій то державі головну ролю грала шляхта, особливо ж магнати й українська шляхта, яка після 1587 року була дискримінована, бажала брати участь в державному житті, тому багато їх ще перед Берестейською Унією (1596) переходило на протестантизм чи римо-католицизм. Українська шляхта, яка прийняла унію, не мала повних прав, як і уніятські єпископи ніколи не дістали місця в сенаті (ст. 34). Причиною переходу на латинство було також співжиття з польською шляхтою, яка масово приходила на українські землі. Сисин зве цей процес „укультурнення і асиміляція" української шляхти і маґнатів. Для прикладу, подає такі маґнатські роди, які перейшли на католицизм: Санґушки, Чарториські, Корецькі, Збаразькі, Заславські. Однак родина Кисіля трималась своєї віри і народности, хоча з прилученням українських земель до Польщі разом з литовським Князівством після Люблинської Унії була льояльним горожанином Королівства.

Кисілі мали свою горду традицію, що вони походять від Святолдича, що був провідником армії, яка за Володимира Великого обороняла Київ перед печеніґами, а один предок мав бути той, що за часів наїзду Болеслава Хороброго на Київ, обороняв Київ. Пізніше Кисілі були боярами, що мали свої посілості на Волині і прадід Адама Кисіля служив Острозьким.

Ф. Сисин багато у своїй праці присвятив місця релігійним справам, які в житті українського народу відігравали дуже велику ролю. Отже і родина Кисілів брала активну участь в релігійних справах. Батько Адама Кисіля підписав документ Берестейської Унії (1596), а одна сестра Адама Кисіля була матір'ю уніятського єпископа Пахомія Оранського. Адам Кисіль залишився православним і завзято обороняв права Православної Церкви, в тому і згідно з польськими законами, нелеґально висвячену православну ієрархію.

Все таки він бачив сумні наслідки роздору і тому старався погодити обі ворожі сторони — уніятів і православних. Прихильність Кисіля до об'єднання Церков видно знав добре уніятський митрополит Рутський, коли радив королеві назначити Адама Кисіля своїм представником на Синод у 1629 році. І Кисіль формально православний і як деякі казали в душі католик, старався погодити на Синоді в Києві в 1629 році обі сторони. До зібраних виголосив він зворушливу промову, в якій між іншим казав: „Стогнете ви і стогнемо ми від цього розріжнення нас хрещених в одній купелі Духа Святого шістьсот літ тому в дніпровій воді, в цій митрополії князівства Руського. Болієте ви і ми всі болієм — он як цвітуть члени річипосполитої, зложені з різних народів — а ми будучи одної нації, одного народу, одної релігії, одного набоженства, одних обрядів — не одно єсьмо! Розриваємося і через те упадаємо. Пожалься Боже! Замість братерської згоди обопільна неприязнь, єрархія проти єрархії, духовний проти духовного... Доми Божі поставлені знаменитим коштом святих, славних і богобойних отців і князів руських на кусні розпадаються, пропадає слава Божа і руїна справляє жалісні видовища побожним". (ст. 61). Повніший уривок із цієї промови Кисіля цитує Грушевський у восьмому томі своєї Історії України Руси (ст. 91-92).

Закінчення буде.

ДО ВАШІНГТОНУ З офіційною візитою прибула президент Філіппін Коразон Акіно. Біля пам'ятника Джорджа Вашінгтона їй влаштували урочисту зустріч. К. Акіно пробуде у З'єднаних Стейтах Америки кілька днів. У вівторок, 16-го вересня, вона відбула кілька зустрічів з чинниками Адміністрації Роналда Регена і законодавцями, в середу зустрілася з Президентом ЗСА, а в четвер виступить перед обома партіями Конгресу. В кінці цього тижня К. Акіно прибуде до Ню Йорку, де зустрінеться з представниками кількох банків. Однією з цілей візити Акіно в ЗСА є добитися збільшення фінансової допомоги зі сторони З'єднаних Стейтів Америки, необхідної для вирішення економічних проблем Філіппін, які залишилися, як твердить Акіно, у спадок від колишнього президента Фердінанда Маркоса.

Пастор...

(Закінчення зі стор. 1)

рої віри, будемо мати спільну перемогу".

Пастор Адам Коренчук, головний промовець у своїй проповіді до молоді закликав до стійкости, вірности, високого духа та перемоги.

Гасло раннього Богослуження в неділю вранці, яким проводив пастор О. Гарбузюк, було: „Добродійство віритри і стражлати". Головними промовцями були — пастор Михайло Яцишин із Сіднею, Австралія, який промовляв замість пастора Георгія Вінса (пастор Вінс тяжко захворів і не зміг бути на конвенції) і пастор Іван Думич, заступник голови об'єднання східньої Канади. Богослуження було надхненне і в церкві забракло місця для всіх учасників.

Програма сестер під проводом Ніни Возьної, голови Об'єднання Сестер, була зворушливою, особливо, коли жіночий хор співав молитву за Україну. Проповідь до жіноцтва виголосив новообраний голова Об'єднання пастор Д. Марійчук.

У неділю ввечорі закінчено конвенцію багатолюдним вечірнім Богослуженням під проводом голови об'єднання. Знову співи хору, молитви за Україну й головне слово виголосив пастор В. Домашовець на тему „Без терпіння нема спасіння".

Появиться...

(Закінчення зі стор. 1)

ліквідації Гетьманщини російським урядом.

В своїй студії д-р Когут користувався джерелами які знаходяться на Заході. На щастя, значна кількість документів, що стосуються останніх років Гетьманщини були видруковані ще в минулому столітті і сьогодні знаходяться в кількох бібліотеках Заходу.

Тут треба з вдячністю підкреслити, що праця д-ра З. Когута появляється теж завдяки щедрості 17-го Відділу Українок Америки в Маямі, Фльорида. Управа й члени того Відділу добре зрозуміли важливість видавання нових наукових праць у ділянці історії України й виділили з фонду св. п. Еви Сташків значнішу стипендію для науковця, щоб він міг приготувати до друку працю, яка появиться у формі солідної книжки в серії видань УНІГУ.

Чи знаємо...

(Закінчення зі стор. 2)

мала приблизно чотири дивізії — якраз ту кількість, якої не вдалося створити внаслідок мобілізації через, як згадувалося вгорі, брак зброї. У Зимовому Поході брали участь генерали Юрій Тютюнник, О. Загродський, Базильський, Пузицький, Іван Омелянович-Павленко і багато інших. Чомусь про з'єднання дивізії ген. Удовиченка з Армією із Зимового Походу в статті радіо „Свободи" нічого не згадується. А це з українського огляду був один з найславніших моментів тодішніх бойових операцій. Ну, якщо дивізія ген. Удовиченка йшла в напрямі Білорусі, то вона не могла зустрітися з армією ген. М. Омеляновича-Павленка, яка оперувала кілька місяців на території проти денікінців і проти большевиків...

Прочитавши цю статтю читач може зробити висновок, що не мають великого значення подробиці минулих історичних подій. Такий висновок був би, на думку автора, помилковий. Не можемо ми інформувати сучасних українських діячів, а тим більше чужинців, у недокладний чи навіть зовсім неправдивий спосіб. Із цього витворився б хаос в думках особливо тих українських діячів, які беруть на себе обов'язок правдиво інформувати чужинців про нашу історію, яку перекручують, фальшують і свідомо затемнюють події нашого минулого наші вороги — не тільки большевики, але й представники чорносотенної російської еміграції. А тому будьмо більш уважні до того, про що ми пишемо з нашого недавноминулого. На жаль, цього допускаються і деякі українські кола, які з групових мотивів замовчують або й неправильно насвітлюють ті справи, які для них видаються невигідними.

В Парижі...

(Закінчення зі стор. 1)

1982 році американського військового аташе Чарлза Роберта Рея та ізраїльського дипломата.

Прем'єр-міністер Франції Жак Ширак оголосив про прийняття гострих заходів щодо посилення боротьби з тероризмом. „Хтось з людей, які влаштовували ці вибухи, буде, без всякого сумніву, спійманий, — сказав Ж. Ширак. — Ми примусимо його говорити. Ми вживемо драконівських заходів, і ніхто, абсолютно ніхто, хто б не маніпулював терористами, не дочекаються від нас помилування".

Тепер кожний, хто приїжджає до Франції, повинен дістати в'їзну візу. Це перший захід, прийнятий французьким урядом у боротьбі з тероризмом. Ця вимога стосується всіх чужинців, включаючи громадян ЗСА. Вона не стосується лише тих країн, що входять до Европейської економічної спільноти.

Речник амбасади ЗСА в Парижі заявив, що його Уряд підтримує подібні надзвичайні заходи, включаючи запровадження процедури одержання віз. „З'єднані Стейти завжди підтримували Францію та інші країни в будь-яких діях проти міжнародного тероризму, — заявив речник амбасади. — Ми розуміємо необхідність цього кроку".

Представник міністерства внутрішніх справ Великобританії повідомив, що на просьбу Франції в Лондоні відбудеться надзвичайна нарада міністрів внутрішніх справ країн Европи, присвячена боротьбі з тероризмом.

КОМІТЕТ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ РУСИ-УКРАЇНИ
ГАРВАРДСЬКИЙ ПРОЄКТ, ПІД ПРОТЕКТОРАТОМ СКВУ

щиро дякує нижче названим особам за грошові пожертви на реалізацію Гарвардського Проєкту в тисячоліття хрищення Руси-України:

Список ч.: 12

$25,000 — інж. Роман і д-р Марія Кобринські;
по $1,000 — Катря і Володимир Воловодюк*, Роман Вомпель, Федір О. і Марґарета Кулицькі, інж. Сидір-Михайло і Марія Тимяк*;
$550 — Марта і Микола Стецьків;
по $500 — Василь і Зеня Василів, Теодозія і Михайло Депутат, Василь і Марґарета Кец*, Тамара і Порфірій П. Панькевич, д-р Денис і Мира Стахів, Хор „Діброва" — Гартфорд, Конн.;
$400 — Ірена Чайківська*;
$340 — інж. В. Колодчин*;
$300 — Юрій і Ірена Мостович Дейчаківські;
по $250 — інж. Ярослав і Ярослава Букачевські, Іван і Текля Вацлавські, Марія і Мирон Гатала, інж. Ярослав і Ольга Городецькі, інж. Дамян і Лідія Ґеча, Володимир і Цецилія Дибайло, Іларіон і Донна Калиневич, д-р Василь і Ярослава Кіналь, Олександер Лисько, Михайло й Дарія Лесів*, Зоря і Юрій Малаховські, Іван і Софія Ориняк, Василь і Дарія Оріховські, інж. Олександер і Анна Пришляки, Іван і Софія Стебельські, Іван і Ольга Ящишини;
по $200 — проф. Іван і Наталія Головінські, Михайло й Анна Захарки, Зоряна Пащин, Володимир Снігуровський*, Андрій Цибульський;
$150 — Володимир і Євгенія Шпирка;
по $100 — д-р Микола Бараболяк і Роман Бараболяк (з нагоди 70-ліття подружнього життя П. і Н. Бараболяк), Олекса Бардахівський, Артур і Лідія Белендюки, Ярослав Біґун, Володимир і Марія Боярські, Бувші Вояки 1-ої Української Дивізії УНА — Станиця Гартфорд, Конн., Тетяна Бутович, Максим Василюк, Роман Гайда, Осип і Ірина Голинські, д-р Євген і Анізія Ґіль, Петро Дармограй, д-р Пилип Демус, Петро і Марія Дзидзора, Василь і Юлія Захарія, Петро і Євгенія Квозко, Юрій і Христина Кіналь*, Теодозія Кічоровська, Дмитро і Клава Корбутяк, Франко Літовинський, Юрій і Софія Лонишин, Петро Новак, Парохіяльна Школа УКЦеркви св. Михаїла в Гартфорді, Конн., Марта Перейма, Мирослав Раковський, Анна і Любомир Ратич, Йосиф і Надія Рінник, Наталка Слюзар, Євдокія Стельмах, Ольга і Лев Стеткевичі, Осип Труш, УНСоюз — 353 Відділ — Ню Бранзвик, Н. Дж., Роман Ференцевич, Андрій і Патриція Філіпов, мґр Євгенія Цісик, мґр Марія цісик, Августин і Алла Юзьв'яки;
по $50 — Стефанія Балко, Володимир Василенко, Михайло Драч, Марія Канюка, Софія і Філогоній Кравець, Борис Крупа, Ярослава і о. Тарас Лончини, Наталія і Давид Олдс, Марія Руденська, Андрій Фединський, Василь і Євдокія Шулевські, Іван і Анна Ярема;
$35 — Мартин і Ганя Панько;
по $25 — Степан і Галина Волянські, Юрій Зевко, Михайло і Марія Ільків, Іванна і Богдан Козак, Мирослав Субтельний, Петро Фединський;
по $20 — Петро Дудка, Володимир Саляк;
по $10 — Марія О. Бачинська, мґр Юліян Бачинський, Степан Ґонят, Григорій Юзишин.

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

Вшановуючи пам'ять дорогих осіб на реалізацію Гарвардського Проєкту Тисячоліття пожертвували:

В пам'ять родичів **бл. п. о. Петра Омеляна Кордуби** (ур. 1870 р. в Тернополі і померлого у збірному пункті в Красноярську, Сибір, 8-го вересня 1944 року) і **бл. п. Софії Кордуби з дому Калинська** (уроджена 1883 року в Уричі біля Турки — померла 5-го березня 1944 року, в присілку Яриців, область Красноярськ, Сибір), обоє родичі були вивезені на Сибір в червні 1944 року; Дам'ян Кордуба, Петро А. Кордуба і Аріяна К. Кордуба — $1,000*.

Замість квітів на могилу друга **бл. п. Ярослава Стецька:** Теодор і Анастазія Панчишини — $1,000.

У світлу пам'ять **бл. п. Всеволода Богдана Будного:** Дарія, Аня, Линда і Марко Будні, Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Нюарку, Ню Джерзі, Надія Мандрусяк — по $250; Наталія і Роман Кравчуки — $150; Наталія і Ярема Дубики, Марійка й Омелян Гельбіґи, Лідія і Володимир Мартинці, д-р Євген і Ніля Стецькові, Любов і Тарас Шеґедини — по $100; Зеня і Василь Василеви, Валя Калин-Магмет, Іванна і Нестор Олесницькі, Дороті і Джан Полмани, Орест Попович, Іванна й Олег Ратичі, Уляна й Антін Тимкевичі — по $50; Надія і Маріян Цьолки — $40; Татіяна Бутович, Ольга і Роман Гаєцькі, Ольга й Олександер Смалі — по $30; Теофіля і Богдан Артимишини, Лідія і Володимир Величковські, Хризанта і Роман Ґентиші, Ґерта і Богдан Гірняки, Євген Грицай, Галина і Лука Ґуралі, Ольга Дубик, Розалія і Ігор Ляшки, Марія і Богдан Робаки, Марія і Микола Семанишини, Люба і Юрій Стефанівські, Надія Світлична і Павло Стокотельний, Оксана і Михайло Тарапацькі, Олександра і Ярослав Ткачі, Євгенія й Іван Харченки, Лідія і Орест Цяпки, Люба і Мирон Чолгани — по $25; Дмитро Бобеляк, Наталія і Петро Буняки, Зиновія і Мирон Бураки, Слава і Василь Гнатів, Василь Гнатів, Ірена й Осип Голинські, Данута й Орест Городиські, Марта і Роман Данилюки, Ярослава і Богдан Жеребецькі, Марта і Войтик Кашніци, Ольга і Роман Кобрини, Керол Корбісієро, Богдан Куриляк, Іванна й Орест Лисинецькі, Оксана і Дам'ян Ліщинські, Степан Магмет, Мирослав Малецький, Віра і Володимир Мазярі, Тарас Пастушенко, Ольга і Степан Парубчаки, Ларисса і Дмитро Пенцаки, Наталія і Осип Сиґіди, Іван Стефуришин, Христина і Юрій Ференцевичі, Омеляна і Михайло Цяпки — по $20; Іза Боярська — $15; Володимир Боярський, Олена Гентіш, Кость Гречак, Володимир Гусар, Ярослава Лісовець, Ярослав Лучанко, Мирослава і Зенон Мандрусяки, Ольга й Олександер Напора, Василь Пелехатий, Юрій Торбич, Осип Труш, Володимир Шпирка — по $10. (Збірку перевів Вп. П. Антін Тимкевич — за що йому щиро дякуємо).

В пам'ять брата **бл. п. д-ра Осипа Кебуза:** Володимир і Стефа Кебузи — $200.

В пам'ять **бл. п. Анни Ганкевич і бл. п. Марії Кецала:** Степан Скробач — $125*.

В пам'ять **бл. п. д-р Дарії Савдик;** донька д-р Марія Савдик — $100; Лев і Стефа Пришляк — $25; Адріян Блюй — $10; С. Зелішкевич — $5.

В пам'ять **бл. п. д-ра Петра Федорева:** д-р Павло Джуль — $100.

Замість квітів на могилу **бл. п. сенатора Павла Юзика:** д-р Євген і Ніля Стецькові — $100.

В пам'ять мужа **бл. п. Василя Дідошака:** Татяна Дідошак — $100.

В пам'ять мужа **бл. п. Йосифа Яреми:** Анна Ярема — $100.

Замість квітів на могилу **бл. п. Василя Кузика:** М. і Л. Стебельські — $100; З. і О. Коси — $65; Н. Мандрусяк — $50; д-р Р. і Н. Кравчуки — $30; Н. і О. Винницькі — $20; І. і Б. Боярські — $15; О. і Я. Зазулі, В. Матияш — по $10.

В пам'ять **бл. п. Володимира Крупи:** Олексадер і Анна Пришляки — $50.

Замість квітів на могилу **бл. п. Дмитра Лаґошняка:** Володимир Сміґуровський — $50*.

В пам'ять **бл. п. д-ра Єфима Веремчука і бл. п. Володимира Лодинського:** д-р Тарас і Іванна Ганушевські — $50.

Замість квітів на могилу **бл. п. Романа П. Панчака:** Микола і Нуся Ненадкевичі — $30; Квітослава Пащин і Ірена Салук — $25.

В пам'ять **св. п. Романа Воляника:** Петро і Дарія Бацалик — $25.

Замість квітів на могилу **бл. п. Романа Панчака:** інж. Павло і Ярослава Грабовичі, Михайло і Тамара Наболотні — по $25; Роман і Лєна Іваницькі, Мирон і Марія Кузьма, д-р Василь і Євгенія Петрина, Володимир і Павлина Різник — по $20; д-р Микола і Софія Барусевичі, д-р Володимир і Марія Голіян, Володимир і Дарія Ломницькі — по $10. (Щиро дякуємо п. Миронові Кузьмі за переведення збірки).

Примітка. Дякуємо Вельмишановним — К. і В. Воловодюкам, інж. С. і М. Тимякам, В. і М. Кецам, І. Чайківській, інж. В. Колодчинові, М. і Д. Лесевам, В. Снігуровському, Ю. і Х. Кіналям, С. Скробачеві, П. Кордубі за використання програми дорівнювальних фондів їхніх працедавців. Заохочуємо всіх, що затруднені в підприємствах, які практикують програму Maching Gifts, враз із своєю пожертвою (чеки треба виписувати на HARVARD UNIVERSITY — UKRAINIAN STUDIES, а в примітці вписати MUC) прислати теж аплікації на дорівнювальну вплату. Ті формулярі можна одержати в канцелярії працедавця.

Збіркова акція продовжується.
Всі чеки просимо виписувати на:

Ukrainian Studies Fund M.U.C.

(M.U.C. означає MILLENIUM OF UKRAINIAN CHRISTIANITY)

Пожертви просимо висилати до кредитівки в Ню Йорку на адресу:

Self Reliance (NY) Federal Credit Union
108 Second Avenue
New York, NY 10003

або

до канцелярії Комітету на адресу

Millennium of Rus'-Ukraine Christianity Committee
63 Fourth Avenue
New York, NY 10003

За Комітет

Д-р Степан Ворох
Голова

Володимир Баранецький
Фінансовий референт

В НАЙБЛИЖЧІ ДНІ, від 19-го до 22-го вересня, у Вашінґтоні відбудуться урочисті святкування з приводу 25-річчя утворення Корпусу миру. Вважають, що цій події буде присвячена спеціяльна церемонія в Рожевому кабінеті Білого Дому, звідки в 1961 році перші добровольці, вислухавши теплі слова президента Джана Кеннеді, відправилися в Ґану. Хоч створення Корпусу миру зв'язують з іменем Дж. Кеннеді, ідея створення такої організації існувала ще до його президентства. В 1957 році американському Урядові був вперше запропонований законопроєкт, який передбачав безплатну допомогу країнам Третього світу. Однак саме Кеннеді втілив цей задум в життя. Нині понад 6,000 добровольців перебувають в 61 країні Південної Америки, Африки і Азії. В минулорічному посланні Корпусові миру президент Роналд Реґен відзначив, що Корпус „допомагає налагодити взаємозрозуміння між американським народом і народами тих країн, в яких працюють добровольці".

В НАСТУПНОМУ РОЦІ американське місто Москва в стейті Айдаго буде відзначати свій столітній ювілей. Спочатку батьки міста мали намір запросити на урочистість делеґацію зі столиці Совєтського Союзу, але тепер вони відмовилися від цього наміру. „Я вважаю, що це віддзеркалює нинішній політичний клімат", — сказав посадник Москви Гаррі Скотт і пояснив, що має на увазі неприємне враження, викликане в З'єднаних Стейтах Америки арештом американського репортера Ніколаса Данілова аґентами КҐБ в совєтській столиці. Однак голова комісії в справі підготови святкування Ед Чавез сказав, що відмова від думки запросити в американську Москву совєтську делеґацію пояснюється скоріше чисто фінансовими міркуваннями. Ця візита обійшлася б для міста приблизно в 5,500 долярів.

ОДИН ІЗ ЗАСТУПНИКІВ Голови Ради Міністрів СССР Ґеннадій Ґ. Вєдєрніков заявив кореспондентові ТАСС, що праці над суцільним замуруванням четвертого бльоку в Чорнобилі добігають до кінця і робота має бути закічена до 15-го жовтня цього року. Ґ. Вєдєрніков, який є рівночасно головою урядової комісії для полагодження справи катастрофи на чорнобильській нуклеарній енергетичній станції відмітив, що перший і другий реактори розпічнуть нормальну працю з початком листопада. Третій реактор покищо переглядають спеціялісти і тому не відомо коли він почне працювати. Мур над четвертим, горіючим реактором, збудовано на 135 футів і для цього було зужито 160,000 тонн цементу. Експльозія в четвертому реакторі, яка трапилася там 26-го квітня ц.р., спричинила величезні матеріяльні і людські шкоди, багато з яких годі передбачити сьогодні.

Ділюся сумною вісткою з Приятелями і Знайомими про смерть мого Дорогого БРАТА

бл. п.

ЯРОСЛАВА ҐАВУРА

Покійний був спортовим виховником і книголюбом.

Помер у Львові 22-го травня 1986 р., проживши 63 роки.

Залишив у глибокому смутку:

в Україні —
дружину — ІРИНУ з НАКОНЕЧНИХ
дочку — МАРТУ з родиною
сина — БОГДАНА з родиною
сестру — ЛЕСЮ з родиною
брата — АДАМА з родиною

в ЗСА —
брата — МАРІЯНА з родиною, Кент Огайо

У глибокому смутку повідомляю Рідню, Приятелів і Знайомих, що в понеділок, дня 8-го вересня 1986 р. в Канора, Саск., Канада, упокоївся в Бозі на 75-му році життя

бл. п. митрат

о. ЯРЕМА ЛЯШКЕВИЧ

Народжений 7-го квітня 1911 р. в Снятині, Україна.

Тлінні останки Покійного зложено дня 12-го вересня 1986 р. на цвинтарі в Саскатуні, Саск., Канада.

ОМЕЛЯН ЛЯШКЕВИЧ — брат
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді і Україні

Усіх, що бажають вшанувати пам'ять Покійного, прошу складати пожертви на Наукове Товариство ім. Шевченка — „Енциклопедія України" на адресу:

N.T.Sh. — ENCYCLOPAEDIA of UKRAINE
13432 Newbern, Detroit, Mich. 48212 U.S.A.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ ДОРОГОГО БРАТА

сл. п. о. Яреми

відправиться

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА

в українській католицькій церкві Непорочного Зачаття ПДМ в Дітройті (Гемтремк), дня 17-го жовтня, о год. 7:45 ранку

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що з волі Всевишнього, несподівано відійшов у Вічність в Маямі Біч, Флорида, дня 10-го вересня 1986 р., на 39-му році життя наш Найдорожчий СИН І БРАТ

бл. п.

ЕВГЕН МАРКІЯН ВАНЧИЦЬКИЙ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 20-го вересня 1986 р. о год. 9-ій ранку у похоронному заведенні Насевичів при 109 East Tabor Rd., **у Філядельфії, Па., а опісля Тлінні Останки будуть перевезені на український православний цвинтар св. Андрія Первосванного у Савт Баунд Бруку, Н. Дж.**

У глибокому смутку:
батьки — ІРЕНА І ТАРАС ВАНЧИЦЬКІ
сестра — ОКСАНА
брат — ВОЛОДИМИР
родини — САЄВИЧІВ, ГЕНТОШІВ, ЧІКАЛІВ, ЛЕВИЦЬКИХ, КОСАНОВСЬКИХ, МУШКЕВИЧІВ, СУБТЕЛЬНИХ І СТАДНИЦЬКИХ

УМІ—школа в Ню Йорку

На порозі нового шкільного року, коли дітвора заповнює шкільні будинки, середньошкільна та студентська молодь продовжує свою науку, коли урухомлюються школи українознавства, молодечі організації,—слід згадати й пригадати українським батькам та нашій громаді також про Музичну Школу—Український Музичний Інститут в Ню Йорку, що приміщується при Другій авеню ч. 136, на 3-му поверсі, в Домі Визвольного Фронту.

На протязі минулих 34-ох років УМІ веде музичну педагогічну працю інструментальної, клясичної музики—кляс фортепіяну, скрипки, сольоспіву, віольончелі та теоретичних предметів. Під проводом кваліфікованих вчителів учні УМІ здобувають основне знання музичної освіти, виконують і вивчають твори світових композиторів та вивчають і знайомляться з українською музичною творчістю. Кожного тижня учні відбувають музичні заняття, складають річні іспити та демонструють свої успіхи на річних прилюдних пописах-концертах. Крім внутрішньої праці, учні УМІ беруть участь у змаганнях американських музичних шкіл, на яких здобувають високі оцінки для себе й признання для української музичної школи.

Впродовж трьох декад існування Українського Музичного Інституту чимало талановитих випускників закінчило школу в Ню Йорку, завершивши свою музичну науку дипломними речиталями, і вони включилися у музичний професійний світ.

Кожний нарід плекає різні види своєї музичної культури. Компонентами музичної культури народу є народна музична творчість, клясична інструментальна музика, камерна, легкого жанру і танкова музична творчість. З камерною музикою у нас важко, вона вимагає фондів, постійної фінансової бази, хоч тут і там проявляються спроби її творення.

Музику легкого жанру популяризують під сучасну пору численні молоді ансамблі, які в більшості (на щастя) базуються на народній пісенній творчості, а українське кобзарське мистецтво із народним інструментом—бандурою переживає справжній ренесанс.

Проте без гармонійного плекання усіх видів музичної творчости—українська музична культура залишиться неповною й убогою. Українська клясична інструментальна музична творчість має вкорінені традиції на рідних землях. Згадати б хоч таких корифеїв-композиторів як М. Лисенко, Л. Ревуцький, С. Людкевич, В. Барвінський, Ф. і М. Колесси, В. Безкоровайний, М. Фоменко, В. Витвицький і інші. Доля українських музик у підсовєтській Україні незавидна, їхні таланти червона Москва запрягає до своїх послуг. А в діяспорі—гляньмо правді в вічі,—як рідко трапляється нагода послухати українських піяністів чи скрипалів на концертах та громадських імпрезах. Їх мало, непропорційно мало до числа нашої громади. Тому на часі пригадати українським батькам, щоб не занедбували науки музичної освіти своїм дітям та заохочували їх ставати учнями української музичної школи—УМІ.

В біжучому році 1986/87 Український Музичний Інститут в Ню Йорку розпоряджає музично кваліфікованими вчителями, як наприклад, кляса фортепіяну: Тома Гриньків, Г. Мірошниченко-Кузьма, д-р Юліянна Осінчук, Лариса Крупа, Р. Дурсо; Рафаїл Венке—кляса скрипки; А. Добрянський сольоспів; віольончеля—Н. Цибрівський.

Музика є покажчиком духового розвою народу. Вона впливає позитивно на психіку дитини, ушляхетнює і збагачує душу молодої людини, розбуджує естетичні вартості та відтягає від шкідливих впливів чужого довкілля.

О. Луцька

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Пам'яті визначної режисерки Марії Левицької

У вечірній годині 7-го серпня ц.р., з шпиталю св. Йосифа в Торонто розлетілася вістка, що несподівано, від розриву серця, відійшла у вічність св.п. Марія Левицька. Ніхто з її приятелів, з якими вона зустрічалася останнім часом, не хотів повірити, що це правда. Бо Марія Левицька ніколи не скаржилася на своє здоров'я і була, як завжди протягом усього свого життя, творчо активною і повною плянів на майбутнє. В театрі ,,Заграва" вона як режисер підготовляла нову п'єсу Бориса Будного: провадила проби попередньо поставленої під її режисурою п'єси цього ж самого автора ,,Viva Boiko", п'єси що з великим успіхом виставлялася в Торонто й інших містах Канади й ЗСА, а тепер театр отримав запрошення приїхати з цією п'єсою в нові місця, де живуть українці; думала над проєктами костюмів до вистав, плянувала...

З Марією Левицькою завжди було приємно зустрітися і порозмовляти, бо, крім того, що вона була цікавою людиною, вона відзначалася лагідною привітною вдачею. В усе, до чого прикладала Марія Левицька свою працю, вона вкладала багато серця й любови, бо хотіла, щоб воно вийшло якнайкраще. Три тижні перед її смертю одружився її єдиний і улюблений син Марко. Близькі приятелі Марії Левицької ніколи не забудуть, як їй хотілося, щоб весілля сина вийшло якнайкраще, скільки любови вона вклала в його приготування. Тоненькою золотою ниткою вишила шлюбну сорочку синові й шлюбну сукню для його обраної, перетворивши шлюбний одяг молодих у стильний одяг, і пригорнула синову дружину, як рідну дочку. Мріяла — коли б були внуки — переїхати до Едмонтону, щоб, будучи ближче до родини сина, наділити їх любов'ю бабуні та вчити їх української мови.

Св. п. Марія Левицька з Луцьких народилася в родині священика о. Миколи Луцького й Ольги зі Ступницьких. Її батько був парохом у селі Серафинцях, Городенківського повіту. Гімназію завершила матурою у сестер Василіянок у Львові 1936 року. 1938 року одружилася з тепер видатним українським малярем і графіком Мироном Левицьким. Під час німецької окупації включається в мистецьку діяльність міста Львова і працює вокалісткою і акторкою в театрі ,,Веселий Львів". 1944 року воєнна хуртовина Другої світової війни змушує її переселитися до Інсбруку, в Австрії, де вона зразу ж включається в культурне життя еміграції і стає співзасновником жіночого квартету ,,Соловій". У 1949 році переїхала вона з чоловіком до Канади, до міста Вінніпеґу, де студіювала спів далі та брала участь у драматичній групі під керівництвом корифея української сцени Григорія Ярошевича-Манька, та оперній — під проводом маестра Лева Туркевича. В 1952 році народився син Марко, який є тепер головним редактором і директором видавництва газети ,,Українські вісті" в Едмонтоні. В 1954 році переселюється до Торонто, де зразу ж входить у торонтське театральне життя, стаючи членом театру ,,Заграва". В 1956 році перейшла вона на самостійне життя. Понад 20 років працювала св.п. М. Левицька в Українській Кредитовій Спілці — Торонто.

Не зважаючи на те, що вона тяжко працює на свій хліб насущний, доглядає й виховує сина, перебуваючи в ролі самітної жінки з дитиною — а що це означає, можуть зрозуміти тільки ті, хто сам був колись у такому положені, — Марія Левицька зберігає свою індивідуальність і гордо проносить її через усе своє життя: вона бо належала до виняткових жінок. Вона ніколи ні на що не нарікала, завжди була в погідному настрої, зі своєю чарівною усмішкою, яку завжди пам'ятатимуть її приятелі й знайомі.

Св.п. М. Левицька

Одержима театральним мистецтвом, яке полонило її з молодого віку, коли ще жила уЛьвові, в Торонто Марія Левицька не покидає праці за своїм покликанням і постійно працює в театрі ,,Заграва" , повсякчас підвищуючи свої кваліфікації. Вона цікавиться чужим театром, постійно студіює театрознавство, проходить канадську режисерську школу і стає одним з режисерів театру ,,Заграва" і першою режисеркою цього театру.

Марія Левицька (справа) із Танею Онищук у постанові ,,Заграви" — ,,Мотря". Як із усіма постановами ,,Заграви"всі костюми це робота бл. п. М. Левицької.

Під режисурою Марії Левицької були, здається, вперше поставлені на еміграції драми Лесі Українки ,,В пущі" та ,,Бояриня", заборонені в Совєтському Союзі, а також п'єси ,,Мина Мазайло" Миколи Куліша, ,,Король стрільців" Івана Керницького, низка сатиричних п'єс Василя Софронова-Левицького, ,,Завтра знову зійде сонце" Марії Цуканової, ,,Viva Boiko" Бориса Будного. Марія Левицька також мріяла поставити п'єсу Володимира Винниченка ,,Закон", вважаючи, що ця п'єса Винниченка була б дуже зрозумілою сучасному глядачеві, бо, пишучи її, автор бачив життя набагато років наперед. Люди дуже любили і люблять театр ,,Заграва" і його вистави завжди притягали і притягають багато публіки.

Марія Левицька брала участь у постановках скетчів на програмі канадської телевізійної станції Сі-Бі-Сі. Її віддана праця для українського театру увінчувалася успіхами. На фестивалях етнічних театрів провінції Онтаріо в Канаді Міністерство Багатокультурности при Онтарійському провінційному уряді відзначило Марію Левицьку 5-ма першими нагородами за найкращі костюми для п'єс на тих фестивалях, які Марія Левицька сама проєктувала і виконувала. На останньому такому фестивалі, крім 1-ої нагороди за костюми в п'єсі, Марію Левицьку було іменовано кандидатом на найкращого режисера усіх вистав на ньому поставлених — за її режисерування п'єси Марії Цуканової ,,Завтра знову зійде сонце".

Своїм вкладом праці і таланту Марія Левицька спричинилася до вирізнення українського театру серед усіх інших етнічних театрів у Канаді, що дає їй незаперечне місце в історії українського театру.

Марія Левицька дуже любила молодь, любила з нею працювати в театрі, знаходила з нею спільну мову. Крім театру ,,Заграва", вона режисерувала дитячі вистави, зокрема — в українській школі при церкві св. Миколая. Пригадую, один час мої обидва сини брали участь з групою молоді при театрі ,,Заграва" у виставах сатиричних п'єс і скетчів Василя Софронова-Левицького, під режисурою Марії Левицької. Цей свій життєвий досвід з приємністю згадують, як незабутньо важливий у їхньому житті. На одну з їхніх проб, щоб подивитися, мої сини запросили свого приятеля з англійської школи. Він так зацікавився працею в українському театрі, що ще довго після того, як та група розійшлася, бо молоді люди пішли своїми, вибраними собі дорогами життя, — пороз'їждалися чи мусіли на ті свої дороги присвячувати більше часу, — Тім — Тиміш віддано (Марія говорила, що часом до зворушення) і далі працював для театру ,,Заграва" в уставлянні декорацій і регулюванні світел (він це студіював) для вистав, які ставила Марія Левицька. Навіть їздив з театром на виступи поза Торонто, як до Америки тощо. Тому то на похороні Марії Левицької було так багато заплаканої молоді...

Торонтська українська громада численно і болісно прощала Марію Левицьку на двох панахидах і похороні. На похоронній відправі, у заповненій по вінця церкві св. Миколая, — а це був робочий день, — здавалося, нікого не було без сліз. Після похорону відбулася поминальна зустріч в Українському Культурному Домі при вул. Крісті, яку влаштував театр ,,Заграва". Зворушливі слова про покійну промовив Василь Ситник, колишній голова Української Кредитової Спілки Торонто, у якій Марія Левицька працювала багато років. Андрій Чвалюк, теперішній голова цієї Спілки, відзначив непересічність постаті св.п. Марії, як працівниці і як людини.

Від театру слово сказав Андрій Ільків, довголітній артист, зокрема театру ,,Заграва", зазначивши, що театр ,,Заграва" гостро відчуває її втрату. Зворушливо говорили приятельки покійної, які знали Марію Левицьку ще з гімназійних часів, Олександра Ковальська та Марія Горбань.

Керував поминальною зустріччю довголітній артист театру ,,Заграва" Володимир Довганюк.

Відчувалося, що кожний говорив від найщирішої душі, зазначуючи, що хоч і кажуть, що нікого немає незамінного, але Марія Левицька таки є незамінною. Її брак будуть відчувати не тільки її син і родина, а й її приятелі, артисти театру і сам театр ,,Заграва" та всі ті, хто з нею співпрацював чи її знав.

Покійна залишила улюбленого сина Марка, сестру Галю, брата Олександра та багато близьких друзів у глибокому смутку і жалю, серед яких пам'ять про неї напевно буде вічною.

Світлана Кузьменко

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЙОСИФ КРІЛЬ, член УНС Відд. 175-го ім. св. Миколая в Дітройті, Миш., помер 22-го травня 1986 року на 75-му році життя. Нар. 1912 року в селі Оликор Зарубна на Україні. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Софію, трьох синів, доньку, 6 внуків і дальшу родину. Похорон відбувся 29-го травня 1986 року на цвинтарі св. Ядвіги в Дітройті, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!

Я. Базюк, секр.

МАРІЯ ПАВЛЮК, член УНС Відд. 367-го Т-ва ,,Запорозька Січ" в Рочестері, Н.Й., померла 14-го травня 1986 року на 91-му році життя. Нар. 30-го травня 1895 року в селі Бори, Калуш, Зах. Україна. Членом УНС стала 1939 року. Залишила у смутку дочок Анастазію і Анну з мужем Едвардом, двох внуків, брата і племінника. Похорон відбувся 15-го травня 1986 року на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Василь Попович, секр.

ВОЛОДИМИР РОГОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 14-го ім. Т-ва ,,Чорноморська Січ" в Нюарку, Н.Дж., помер 25-го січня 1986 року на 75-му році життя. Нар. 1910 року в Україні. Членом УНС став 1969 року. Залишив у смутку сина Юрія, доньку Ларису Луценко, брата Віктора, сестру Павлину і 4-ох внуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Отрок, секр.

ІВАН ШПУЛЯР, член УНС Відд. 458-го ім. С. Петлюри в Гамілтоні, Онт., помер 20-го березня 1986 р. на 61-му році життя. Нар. 18-го січня 1925 року в Глинську, Жовква, Україна. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку дружину Людвіку, дочок Марію Гендрі та Олену Кларк, синів Стефана та Петра і дві сестри Марію Дубняк та Іванку Пядик. Похорон відбувся на цвинтарі Марімавнт у Ґвельф, Онт.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ЮСТИНА ДОБРОМІЛЬСЬКА, член УНС Відд. 373-го Сестрицтва ,,Любов" в Ст. Луіз, Мо., померла 28-го квітня 1986 року на 87-му році життя. Нар. 25-го січня 1899 року в Галичині. Членом УНС стала 1933 року. Залишила у смутку доньку Марію Волш і Селіх Гекл. Похорон відбувся 2-го травня 1986 р. на цвинтарі Роз Гиллс Мортуарі у Витіср, Каліф.

Вічна Їй Пам'ять!

Я. Вінтоняк, секр.

Д-р ЄФИМ ВЕРЕМЧУК, член УНС Відд. 206-го Т-ва ,,Запорозька Січ" у Вунсакеті, Р. Ай., помер 20-го травня 1986 роу на 70-му році життя. Нар. 27-го березня 1916 року в Києві, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку сина Марка, доньку Марту Окіскалос, брата Аркадія, сестру Ніну Коропей. Похорон відбувся 23-го травня 1986 року на цвинтарі св. Андрія у Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Л. Гардінк, секр.

СТАНИСЛАВА ЛЕХМАН, член УНС Відд. 304-го в Баффало, Н.Й., померла 6-го червня 1986 року на 59-му році життя. Нар. 1-го червня 1927 року. Членом УНС стала 1952 року. Залишила у смутку сина Теодора, батьків Теодора і Марію, сестру Люсю, сестрінку Ренату з донькою Наталісю і рідню. Похорон відбувся 9-го червня 1986 року на цвинтарі Мавнт Олівет, Тонованда, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Гнатик, секр.

МАРІЯ КЛЕПАЧІВСЬКА, член УНС Відд. 301-го ім. Д. Вітовського в Чикаго, Ілл., померла 12-го січня 1986 р. на 85-му році життя. Нар. 1900 року в Україні. Членом УНС стала 1951 року. Залишила у смутку дочку Софію з мужем Юрієм, внуків — Ліду, Андрія, Юрія мол. з дружиною Ларисою та правнуків Юрчика і Квітку. Похорон відбувся 18-го січня 1986 року на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Їй Па'ять!

Секретар

ІГОР ЗАЯЦЬ, член УНС Відд. 216-го в Філядельфії, Па., помер 30-го травня 1986 року на 57-му році життя. Нар. 10-го жовтня 1928 року в Сколім, Стрий, Україна. Членом УНС став 1981 року. Залишив у смутку дружину Володимиру, синів Ігоря і Андрія і дочку Александру. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії у Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ІВАН ВАНЦОВАТ, член УНС Відд. 70-го, Поступовий Клюб в Джерзі Ситі, Н.Дж., помер 14-го травня 1986 року на 68 -му році життя. Нар. 1918 року в Пенсильванії. Членом УНС став 1963 року. Залишив у смутку дружину Катерину, маму, брата Михайла, три доньки — Марійку, Іванку і Ірку, п'ять внуків і дальшу родину. Похорон відбувся 17-го травня 1986 року на цвинтарі Пресвятого Серця в Бінгамптоні, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Шеремета, секр.